

Votre Programme Matmidim – Chiour ALEPH

Parashat Pinh'as – Du 4 au 8 juillet 2021

Souguia n° 31

ת"סד

Matmidim

Programme d'étude Mondial

Sujet de la semaine :

Zimoun (5)

Zimoun sur un verre de vin

Cette semaine, nous continuons la Souguia du Zimoun. Nous étudierons la Mitsva de faire Zimoun sur un verre de vin. Est-elle obligatoire ? A partir de combien de personnes ? Quelle quantité consommer ?

Bon Limoud sur Matmidim !

Tephila avant le Limoud

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׁלֵא יֵאָרַע דְּבַר תִּקְלָה עַל יָדֵי, וְלֹא אֶכְשֵׁל בְּדַבַּר הַלְכָה, וְיִשְׁמְחוּ בִי חֲבֵרֵי, שְׁלֵא אִמְר עַל טָמֵא טְהוֹר וְלֹא עַל טְהוֹר טָמֵא, וְלֹא עַל מִתָּר אָסוּר וְלֹא עַל אָסוּר מִתָּר, וְלֹא יִכְשְׁלוּ חֲבֵרֵי בְּדַבַּר הַלְכָה וְאִשְׁמַח בָּהֶם. כִּי יִי יִתֵּן חֲכָמָה מִפִּי וְדַעַת וְתְבוּנָה. גַּל עֵינַי וְאִבִּיטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרָתְךָ

Tephila après le Limoud

מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׁשִׁמְתָּ חֲלָקֵי מִיּוֹשְׁבֵי בֵּית הַמִּדְרָשׁ. וְלֹא שִׁמְתָּ חֲלָקֵי מִיּוֹשְׁבֵי קִרְנוֹת. שְׂאֲנִי מִשְׁכִּים וְהֵם מִשְׁכִּימִים. אֲנִי מִשְׁכִּים לְדַבְרֵי תוֹרָה וְהֵם מִשְׁכִּימִים לְדַבְרֵים בְּטָלִים. אֲנִי עֲמַל וְהֵם עֲמָלִים. אֲנִי עֲמַל וּמִקְבֵּל שְׂכָר וְהֵם עֲמָלִים וְאֵינָם מִקְבָּלִים שְׂכָר. אֲנִי רָץ וְהֵם רָצִים. אֲנִי רָץ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, וְהֵם רָצִים לְבָאָר שְׁחַת. שְׁנֵאָמַר וְאִתָּה אֱלֹהִים תוֹרְדִם לְבָאָר שְׁחַת. אֲנִישֵׁי דְמִים וּמְרָמָה לֹא יִחְצוּ יְמֵיהֶם, וְאֲנִי אֶכְטַח בָּךְ

Programme du Dimanche

L'étude aujourd'hui est dédiée Leilouy Nishmat

Leilouy nichmat Chalom Fredj ben Tourquia

1. Sources des dinim

שלשה שאכלו פרק שביעי ברכות נא.

גודא. כותל: כוס של ברכה.
ברכה המזון: הדחה ושטיפה וכו'.
טילה מפרש להו ואזיל: מן הקרקע.
אס ע"ג קרקע הסב. ואס על גבי
שלתן מגביהו מן השלתן: כמסנה.
דרך דורון ומשיבות: לאנשי ציטו.
לאשתו: חי. שמחוגו כמים לאחר
שנתנו ככוס חי אבל לברך עליו
חי הא אמרן כמתני' אין מברכין.
אי נמי חי בלע"ז פריש"ק להביאו
מן הסביבית לשמו: מעטרהו
כפלמידיס. תלמידיו סובבין אותו
כשהוא מברך: כנטלי. כוסות:
וכברכס הארץ. כשמגיע לברכה
הארץ מוסיף עליה: מעטף. בטליתו:

וגו' עד דחלפי מוניה: א"ר זירא א"ר אבהו ואמרי לה במתניתא תנא עשרה
דברים נאמרו בכוס של ברכה מעון הדחה ושטיפה חי ומלא עיטור ועיטוף
נוטלו בשתי ידיו ונתנו בימין ומגביהו מן הקרקע טפח ונותן עיניו בו ויש
אומרים אף משגרו במתנה לאנשי ביתו אמר ר' יוחנן אנו אין לנו אלא ארבעה
בלבד ^אהדחה שטיפה ^בחי ומלא תנא הדחה מבפנים ושטיפה מבחוץ א"ר
יוחנן כל המברך על כוס מלא נותנין לו נחלה בלי מצרים שנאמר ^גומלא
ברכת ה' ים ודרום ירשה ר' יוסי בר חנינא אומר זוכה ונוחל שני עולמים
העולם הזה והעולם הבא עיטור רב יהודה מעטרהו בתלמידים רב
חסדא מעטר ליה בנטלי ^דאמר ר' חנן ^הובחי ^ואמר רב ששת ^זובברכת
^חהארץ עיטוף רב פפא מעטף ויטיב רב אסי פרים סודרא על רישיה ^טנוטלו בשתי ידיו א"ר חנינא
בר פפא מאי קראה ^ישאו ידיכם קדש וברכו את ה' ונתנו לימין א"ר חייא בר אבא אמר ר' יוחנן
ראשונים שאלו שמאל מהו שתסייע לימין אמר רב אשי הואיל וראשונים איבעיא להו ולא איפשט להו

שלושה שאכלו פרק שביעי ברכות

נא:

אין נעבד לחומרא. שלא תסייע שמאל לימין בשעת ברכה: שמעט ילפא. שלא ישגר לה כוס של ברכה: קמה בויהרא. עמדה בכעס: כל האי נבגא דברכתא היא. כל יין שנכזית ככוס של ברכה הוא שמי ממנו: נבגא. כוס כמו לשתי מר¹ אבגא: מהדורי מילי. ממחזירי בעיירות ירכו תמיד דברים: ומסמרטוטי כלמי. וממשהקי בגדים כלויס וממורטיס ירכו כניס. כניס² מתרגמי³ כלמתא: אין מסיחין. משאחזו עד שיברך: כוס שני שהא של זוגות והעומד⁴ על שלחנו ושמי זוגות נחזק על ידי שדים: כפליס. זוגות: הון לקראס⁵. בדברים נאים ולא בדברי פורענות: מסב. במטה דרך הסבה: והלכתא כולהו יושב ומברך:

אין נעבד לחומרא¹ ומגביהו מן הקרקע טפח א"ר אחא בר' חנינא מאי קראה יכוס ישועות אשא ובשם ה' אקרא² ונותן עיניו בו כי היכי דלא ניסח דעתיה מיניה³ ומשגרו לאנשי ביתו במתנה כי היכי דתתברך דביתו עולא אקלע לבי רב נחמן כריך ריפתא בריך ברכת מזונא ירב ליה כסא דברכתא לרב נחמן א"ל רב נחמן לישדר מר כסא דברכתא לילתא א"ל הכי א"ר יוחנן אין פרי במנה של אשה מתברך אלא מפרי בטנו של איש שנאמר וברך פרי בטנך פרי בטנה לא נאמר אלא פרי בטנך תניא נמי הכי ר' נתן אומר מנין שאין פרי בטנה של אשה מתברך אלא מפרי בטנו של איש שנאמר וברך פרי בטנך פרי בטנה לא נאמר אלא פרי בטנך אדהכי שמעה ילתא קמה בויהרא ועלתה לבי חמרא ותברא ד' מאה דני דחמרא א"ל רב נחמן נשדר לה מר כסא אחרינא שלא לה כל האי נבגא דברכתא היא שלחה ליה ממהדורי מילי ומסמרטוטי כלמי א"ר אסי⁴ אין מסיחין על כוס של ברכה ואמר רב אסי אין מברכין על כוס של פורענות מאי כוס של פורענות א"ר נחמן בר יצחק כוס שני תנ"ה השותה כפלים לא יברך משום שנאמר⁵ יהבון לקראת אלהיך ישראל והאי לא מתקן א"ר אבהו ואמרי לה במתניתא תנא האוכל ומהלך מברך מעומד וכשהוא אוכל מעומד מברך מיושב וכשהוא מיסב ואוכל יושב ומברך יוהלכתא בכולהו יושב ומברך:

הדרן עלך שלושה שאכלו

Les mots du jour à apprendre :

Notre Mishna	מתניתא
Lavage	הדחה
Rinçage	שטיפה

Les mots du jour à apprendre :

Couronnement	עטור
Enveloppement	עטוף
Droite	ימין

Programme du Mardi

L'étude aujourd'hui est dédiée Leilouy Nishmat

Leilouy nishmat Chalom Fredj ben Tourquia

Etudier l'avis des Richonim suivants et mettre en avant leurs différences

בעל המאור מסכת ברכות דף לט עמוד א

ויש טועין בדברי הרי"ף במה שכתב בערבי פסחים אמר ליה רבינא לרבא שמעת מינה ברכה טעונה כוס אמר ליה ארבעה כסי תקינו רבנן דרך חירות וכו' ולמדים מזה שאין ברכה טעונה כוס וטעות הוא בידם דמתני' בהדיא היא דתנן בא להם יין בתוך המזון וכו' והלכה כב"ה דשמעת מינה בהמ"ז טעונה כוס ואפילו לבית שמאי נמי אוקימנא בפרקין דהכא בפלוגתא דתנאי והא דתניא הנכנס

מלחמת ה' מסכת ברכות דף לט עמוד א

ומה שכתב רבינו ז"ל בערבי פסחים אמר ליה רבינא לרבא שמעת מינה ברכה טעונה כוס ואמר ליה ארבעה כסי תקינו רבנן דרך חירות וכו' למדנו שאין ברכה טעונה כוס ולא שיהא צריך כלל שזה לא נסתפק לבעלי הגמרא שהרי הזכירוהו כמה פעמים במשנה ובברייתא ובגמרא ועשו לו כמה מעלות טובות ואם אינה טעונה כוס למצוה למה הזכר כלל כן. ועוד אמרו בו יצאתה בת קול ואמרה כוס של ברכה שוה ארבעים זהובים אבל פירוש טעונה כוס לקבוע חובה ולחזר עליו כדרך שמחזירין על המצות והיינו דדייקין ליה ממתני' דערבי פסחים דקתני ולא יפחתו לו מארבעה כוסות של יין אפילו מן התמחוי וקס"ד שלא היה צריך אלא לשלשה ומשום ברכת המזון תקנו רביעי אלמא חובא הוא וממתניתין דהכא נמי שמעינן ברכה טעונה כוס מפני שמתירין לו לטעום קודם שיבדיל. ועוד שמצריכו להניח לאחר המזון אף על פי שלא אכל אלמא מחזירין על כוס לברכה כדרך שמחזירין עליו לקידוש והבדלה ומדברי ב"ה לא שמענו להטעינה כוס אלא למצוה לכתחלה שכך שנינו בא להם יין לאחר המזון וזו גירסת רבינו הגאון וכדכתיבא בהלכות ובפר"ח ואפי' לדברי מי שמשתבש וגורס לתוך המזון בא להם שנינו אבל לחזור עליו לא שמענו. ולב"ש אף על פי שבא להם אם רצה מברך על היין ושותה ואח"כ מברך על המזון שכבר מתחלתו על מנת לשתות בא אין צריך להניחו לאחר המזון דברכה אינה טעונה כוס וב"ה סברי כיון שכוס לברכה מצוה מן המובחר מניחו לאחר המזון ויוצא ידי שתיהן וכן נמי זו ששנינו וב"ה אומרים נר ובשמים ומזון והבדלה למצוה היא דהואיל וכבר אכל מסדרן כולן עליו תדע דהא לא מוכיחין מהא דברכה טעונה כוס לב"ש דהואיל והביא כוס לברכה לאחר המזון מזון עיקר ומשלשל הבדלה עמו וכ"ע מודו בהא דאי אמרת משום ברכה טעונה כוס קשיא מתני' דב"ש רישא אסיפא אלא ש"מ למצוה לדברי הכל טעונה

כוס אבל לקבעו חובה אין לנו ומשמעתא דבערבי פסחים שמעינן דברכה אינה טעונה כוס דאמימרא דבתראי סמיכין וזהו דעת רבינו ז"ל ותמני דשמעינן מהא מתניתא שהשמיטה רבינו ז"ל כבר יצא בהן ידי כל אחת ואחת במקומה המבדיל בתפלה צריך שיבדיל על הכוס מפורשת בהלכות פרק אין עומדין ושם בפרק ערבי פסחים וברכה טעונה כוס בערבי פסחים כמו שכתבנו וכוס של ברכה צריך שיעור מפורש בפ' המוציא יין ורמז במקומות אחרים וטעמו פגמו וטעם מבדיל שתיהן שם בפרק ערבי פסחים ומברך צריך שיטעום שתי קדושות על כוס אחד בדלית ליה מתני' היא ובית הלל אומרים נר ובשמים מזון והבדלה

כתוב שם לראב"ד מסכת ברכות דף לט עמוד א (השגות על המאור)

ומה שכתב הרב בפרק ערבי פסחים [דף כב ס"י תשעז ע"ש בהגהת הב"ח אות ב'] שמע מינה ברכה טעונה כוס, דמשמע ליה להאי דסבר הרב ברכה אינה טעונה כוס, אומר אני לפי שאין עכוב כוס [לברכה] כמו שהוא עכוב לקדוש או להבדלה שאין מקדשין ואין מבדילין אלא על היין או על הפת או על השכר, אבל ברכת המזון [מברכים] שלא על אחד מהם לפיכך כתב אותה המימרא לומר שאינה עיכוב [ברכה אבל] למצוה ודאי טעונה כוס. [וכבר הביא עשרה דברים שנאמרו בכוס של ברכה [ברכות דף נא. וברי"ף שם ס"י קמט], ואין אומרים שירה אלא על היין [ברכות דף לה א], וכדי מזיגת כוס יפה במסכת שבת [דף עו: וברי"ף שם סימן שצה], אלמא צריך נמי שיעורא, ובפירוש כתב אמר רב נחמן כוס של ברכה צריך שיהא בו רובע רביעית כדי שימזגנו כו' אלמא טעונה כוס ושיעור

Les mots du jour à apprendre :

Gauche	שמאל
Soulève	מגביה
Sol	קרקע

Programme du Mercredi

L'étude aujourd'hui est dédiée Leilouy Nishmat

Leilouy nishmat Chalom Fredj ben Tourquia

Etudier le Psak Halah'a

הלכות מים אחרונים סימן קפא קפב

פ"ו באר הגולה

האחרונים: ח"י"א שמים אחרונים (יח) אינם צריכים נגוב (יט) ולהרמב"ם מנגב ואח"כ (י) מברך: ח. ממשמעת דברי רשב"א במ"ה והכל ט"ו בשם הרמב"ד מ שלחן" ארבע והכל ט"ו בשם הרמב"ד י' חס' שם נברכות י"ג

האחרונים (כ) נוטלים בכל (כא) מיני משקים: י' יש (ט) (כב) שאין נוהגים ליטול מים אחרונים ואפי' לנוהגים כן אדם שהוא אסטניס ורגיל ליטול ידיו. אחר הסעודה לדידיה הוו ידיה מזוהמות (כג) וצריך ליטול ידיו (כד) קודם ברכת המזון:

קפב דין כוס ברכת המזון ושלא יהא פגום. וכו' ז' סעיפים:

א' איש שאומרים שברכת המזון (א) טעונה כוס אפילו (ב) ביחיד וצריך לחזור עליו (ב) ולא יאכל אם אין לו כוס לברך עליו אם הוא מצפה ואפשר שיהיה לו אפילו אם צריך לעבור זמן אכילה אחת יולפי זה (ג) אם שנים אוכלים יחד צריך לקחת כל אחד כוס לברכת המזון ירי"א שאינה טעונה כוס אלא בשלשה י"ש אומרים שאינה טעונה כוס כלל אפילו בשלשה: הגה ומ"מ מ"א (ד) מן המזבח לנכך על הכוס (ר"ן פרק ערבי פסחים): ב' כ"כ ברכת המזון אינו אלא של יין (ה) ולא

באר היטב

אלא צדדי שיעור זה ומיהו להפסיק צדדי לא מפסקין מ"א: (ו) מברך. ובי"ש כחז דוקא המנכך נריך לנגב ולא האחרים: (ח) משקין. וה"ה צמיס הפסולים לראשונים מ"א. ובש"ג כחז דיש לזהר צמיס אחרונים שהיו ראוין לשתייה ולא יהיו מרים ופרומים וגם כח אדם צעין כמו הראשונים. מים אחרונים אין צריכין שיעור.

משנה ברורה

אח הוזהמא מהידים וכיון שאין אנו עושים המ"א כתיקונה נהגו שלא לנכך בכל גוונא: ח (יח) אינן צריכין נגוב. כיון שאינם באים רק לנקות את הידים גם בלא נגוב הן נקיות: (יט) ולהרמב"ם וכו'. ס"ל דלא נקרא נטילה (כו) בלי נגוב ועיין לעיל סוף סימן קע"ג משמע דעת המחבר להקל בזה"מ"מ לכתחלה טוב לנגב ידיו ללאח דעת כולם [מ"א]. כחז הבי"י בשם ספר שלחן של ארבע וכן הביא בא"ר בשם הכלבו דמים אחרונים אין צריכין שיעור אלא שיהא צהן כדי להדיח צהן את ידיו וצפסר מעשה רב הביא דהנהגת הגר"א הי"ה צריכין: (כ) נוטלים בכל וכו'. שגם הם (כח) מנקין הידים מזהמא כמו מים ומיירי צהן לו מים כ"א משקין הא יש לו מים אין ליטול במשקין [פמ"ג]: (כא) מיני משקין. אפילו

(כט) בשמן ודבש וחלב (ל) חוץ מיין מפני חשיבותו. (לא) כתבו האחרונים שכל מיני מים הפסולים לראשונים דהיינו שנעשה בהן מלאכה או שנשתנו מראיהן ואפילו מים שנפסלו משמית בהמה וכה"ג מ"מ כשרים לאחרונים וגם אין צריך להם כלי וכה גבא כראשונים ואין חליפת הידים פוסלת צהן. גם אין צריך לשפוך על ידיו אלא פעם אחת: י' (כב) שאין נוהגים וכו'. מפני שאין מלה סדומית מצינו בימינו ומשום ידים מזהמות אין חוששין הואיל ועכשו אין מקפידין לרחצן מלכלוך המאכל אין זה קרוי וזהמא לנו. ודעת הגר"א צביארו דצריך ליטול גם האידנא [דטעם מלה סדומית וידים מזהמות גם עתה שייך וכמ"ש בס"א] וכ"כ המ"א בשם המקובלים דכל אדם יזהר צמיס אחרונים וכן החמיר המהרש"ל צ"ס של שלמה וכ"כ הצדדי יוסף ע"ש שהחמיר הרבה צוה: (כג) וצריך ליטול ידיו וכו'. ר"ל דזה מדינא צריך ליטול ידיו

שער הציון

(כז) הגר"א ולא העתקתי דברי הי"ש המוצא במ"א משום דהיום שכולם מנכרין אין נ"מ צוה כמו שכתב בפמ"ג: (כח) צ"י: (כט) צ"י: (ל) צ"י ולגט והביאו בפמ"ג וכנראה שגם הגר"א רמז לזה צביארו: (לא) עיין בא"ר שכן הסכים להלכה [ודלא כש"ג דכתב בקצת דברים היפוך זה עיי"ש] וכן ש"א העמיקן ג"כ לקולא צממה דברים ודלא כש"ג: (לב) וה"ה כשרוטה לנכך צוה צרכה שהיא וידיו מלוכלכות מזהמת המאכל. ומה דקיי"ל דקתם ידים כשרות לנכרה היינו כשאין מלוכלכות [פמ"ג]: (לג) צ"ח ו"ר בשם האר"י ז"ל: (לד) הגר"א: (לז) הגר"א: (ג) אף דהרש"ל וצ"ח מחמירים לנכך על הכוס צדדי כמה אחרונים סתמו להקל צוה עיין בהגר"ו ובמ"א וכן הביאו בשם האר"י ז"ל וגם מהר"ן פרק ע"פ על המשנה דמוגו כו' לא מוכח מידי דמירי צדדי לפי מה שכתב הרא"ש דדרבן לומר הלל בשלשה ע"ש:

הגהות ותיקונים: א) של ארבע:

א' יקוטי דברי הרב: א) ובשו"ע הרב סעיף ד' כתב: י"א שמים אחרונים אין צריכין נגוב, ויש מי שאומר שהמברך מנגב וכו' אבל המסובין אין צריכין לנגב לד"ה, וגם במברך יש להקל ב"ס. ב) ובשו"ע הרב סעיף ד' כתב: ואין שיעור למים של נטילה זו וכו'. ג) ובשו"ע הרב סעיף ח' לא חילק בין יש לו מים לאין לו מים. ד) ובשו"ע הרב בסעיף ו' כתב: אבל שיחה בעלמא ב' ג' חיבות אין לחוש אלא משניטל הכוס בידו לברך. אבל בסידור כתב: אבל ציין ליהרר מלהשיח בינתיים אפילו שיחה קלה ואפילו ללמוד לא נכון. ה) ובשו"ע הרב בסיומן רצ"ו קונטרס אחרון אות א' דוחה דברי המג"א לגמרי, אבל פה נראה שכן סובר בהמ"א.

Les mots du jour à apprendre :

De l'extérieur	מבחוץ
Héritage	נחלה
Etend	פריס

Programme du Jeudi

L'étude aujourd'hui est dédiée Leilouy Nishmat

Leilouy nishmat Chalom Fredj ben Tourquia

3. Quantité à boire nécessaire

קז.

ערבי פסחים פרק עשירי פסחים

אלא על היין ת"ר אין מקדשין על השכר משום ר' אלעזר בר רבי שמעון אמרו מקדשין מטעימת יין כל שהוא ר' יוסי בר יהודה אומר מלא לוגמא אמר רב הונא אמר רב וכן תני רב גידל דמן גרש טיהמקדש וטעם מלא לוגמא יצא ואם לאו לא יצא אמר רב נחמן בר יצחק אנה תנינא לה לא גידול בר

רשב"ם

מטעמא יין כל שהוא. אותה טעימה שאמרו המנכר לריך שיטעום אותה טעימה די בכל שהוא: וטעם מלא לוגמא ילא ואם לאו לא ילא. והכי הלכתא. והוא שלא טעם אחד מכל המסובין אבל טעם אחד מהם ילאו כולן ידי חובתן ואע"פ שלא טעמו: אמר רב נחמן

בית יוסף אורח חיים סימן רעא

ושותה מלא לוגמיו ואם שתה פחות לא יצא. בפרק ערבי פסחים (קז). מימרא דרב הונא, וכתבו התוספות (שם ד"ה אם טעם) והרא"ש (סי' יח) והר"ן (כב: ד"ה אם טעם) דלאו מלא לוגמיו ממש קאמר אלא כדמפרש בפרק בתרא דיומא כל שאילו מסלקו לצד אחד ויראה [כ]מלא לוגמיו והוא פחות מרביעית כדאמרינן התם, ונראה שהוא רוב רביעית דאמרינן לקמן (פסחים קח:): והוא דשתה רובא דכסא, וסיים בה הרא"ש ודלא כרב עמרם ורב צמח גאון (ספר העתים סי' קמא ע' קפה) שכתבו אם קידש ולא טעם רביעית לא יצא עכ"ל

שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן רעא סעיף יג

צריך לשתות מכוס של קידוש כמלא לוגמיו, דהיינו כל שיסלקנו לצד אחד בפיו ויראה מלא לוגמיו, והוא רובו של רביעית

ביאור הלכה סימן רעא סעיף יג

צריך לשתות וכו' כמלא לוגמיו - ואפילו בדיעבד הוא לעכובא כדאיתא בגמרא והאי דנקט לישנא דלכתחלה נראה דבא לאשמועינן דאפילו לכתחלה די בזה ולא בעינן שישתה כל הכוס כמו לקמן לענין ד' כוסות בסימן תע"ב ס"ט באחרונים שם בשם התוספות והטעם כמו שכתב הב"ח שם ע"ש וכן מוכח בפסחים ק"ז ע"א בברייתא שם מטעמת יין כל שהוא ר' יוסי ב"ר יהודא אמר מלא לוגמיו משמע דהכל אלכתחלה קאי

Les mots du jour à apprendre :

Foulard	סוּדָרָא
Sa tête	רִישִׁיהּ
De quel Passouk ?	מָאִי קְרָאָהּ

Bon Limoud sur Matmidim !